

Bedding 2011 i Middelfart

Alf renser sine sko for begklumper, Finn diskuterer arbejdets udførelse med Søren, Ejvind kalfatrer den vanskelige kølplanke, men der bliver også tid til kaffepause.
(foto: Niels Kobberø)

Formand

Leif Byrgiel, Brinckersvej 2, 7100 Vejle

Tlf.: 23 24 79 01

e-mail: formand@skonnertenmartha.dk

Kasserer

Ansvar for: Bogholderi og regnskab, kontingentopkrævning, medlemskartotek og udsendelse af Martha Posten.

Finn Svendsen, Mellemtoften 4, 8250 Egå.

Tlf.: 86 22 80 53

e-mail: kasserer@skonnertenmartha.dk

Sekretær

Ansvar for referater og Nyt til Martha Posten

Annemette Østergaard, Langelandsgade 56, 3.tv. 8000 Århus C

Tlf. 86 19 01 55, mobil: 26 64 01 36

e-mail: sekretariat@skonnertenmartha.dk

Sejladskontor

Ansvar for: Sejladskontor og opgørelse af arbejdsdage

Jens Callesen, Egelyallé 1, 2. mf., 7100 Vejle

Tlf. 51 33 88 62

e-mail: sejlads@skonnertenmartha.dk

Arbejdskoordinator

Ansvar for: Overordnet koordinering af arbejdet: arbejdshold og arbejdsplan

Alan Bing Pedersen, Bellevuegade 14, 6000 Kolding

Tlf. 75 53 66 63

e-mail: arbejde@skonnertenmartha.dk

Medlemskoordinering

Ansvar for: Information og indmeldelser.

Lars Helboe, Munkebjergve, 181, 2. th. 5230 Odense

Tlf. 23 33 52 90

e-mail: medlemmer@skonnertenmartha.dk &
information@skonnertenmartha.dk

WEB-adresse: www.skonnertenmartha.dk

Nyt fra bestyrelsen

V./ Leif Byrgiel

Der var igen i år god tilslutning til medlemsmødet. Det medførte stor aktivitet ombord på Martha med kalfatringsøvelser på fordækket, maling af toiletrum og stuverummet under dæk, motorkursus i maskinrummet og ikke mindst Jørgen og Alf i gang med at lægge det nye ruf over skipperkahytten. Enkelte nye medlemmer mødte op, og det er en god måde at få et indblik i foreningens liv og opleve medlemmerne på slap line. Anette stod for det kulinariske; igen med stor fantasi og ekspertise. Planlægningsholdet havde også gjort deres til, at det blev en vellykket aften med pyntning, sang og underholdning. Marthasangbogen blev pløjet igennem. Som sædvanlig synger vi til og lader hver fugl synge med sit næb! Søndagen blev også en arbejdsdag for nogle få.

Skærtorsdag blev en model af Martha indviet som kirkeskib i Skærup Kirke. Det er en meget flot udført model, som vi kun kan være stolte af.

Beddingen er overstået og træningssejladserne er i fuld gang. Sommertogtet starter meget tidligt i år med afgang Kr. Himmelfartsdag mod København. Efter TS – stævnet i Pinsen går det nordover til Tordenskjoldsdagene i Frederikshavn. Der er stadigvæk ledige pladser på nogle ugesejladser, så det kan nås endnu.

Juni måned bringer afklaring på ansøgningen til udskiftning af dæk m.v. Det er lykkedes os at få tilsagn fra et lokalt Vejlefirma om støtte til projektet på op til 200.000,-kr., så det er meget spændende om vi får de ansøgte midler stillet til rådighed fra Skibsbevaringsfonden. Vi krydser fingre og håber det bedste.

Vi har en stor og stabil medlemsskare, men der er plads til mange nye medlemmer i foreningen. Vi vil forsøge at lave et par prøvesejladser under weekend – turene, hvor der bliver mulighed for at sejle med en enkelt dag.

Sejladserne langs Norges sydkyst er nyt vand under kølen for Marthanerne, så der er store forventninger i køjesækken til sommerens togt.

Næste nummer af MarthaPosten udkommer efter sommerferien. **Deadline for dette nummer bliver således 15. august.** Hjemmesiden bliver løbende opdateret med fotos og beretninger fra turene.

Ved indbetalinger til restaureringen bedes følgende kontonummer anvendt:

Reg.nr.: 1535

Kontonr.: 4508089201

... Uge 25 ... Uge 28 ... Uge 29 ... Uge 31 ...

Tekst og foto: Jens Callesen

Tilmeldinger til sejlads forløber ganske fint, men der er nogle af ugeejladserne som mangler lidt tilslutning.

Fra den svenske skærgård

Uge 25 er en sejlads mellem København og Frederikshavn. Skipperen forestiller sig en Ø-tur med mulige besøg på Flakfortet, Hven, Hallands Väderö, Hesselø, Anholt og Læsø. Vi kan ikke nå dem alle og det er lidt usikkert, om man må gå i land på Hesselø. Mere præcis planlægning foretages, når vi nærmer os uge 25 og besætningen er kendt. Skriv gerne hvis I har forslag/ønsker: Steener@Oksbjerg.dk

Uge 28 starter fra Larvik mod Varberg. Finn er skipper og vil føre Martha gennem den naturskønne skærgård, hvor der er mange spændende steder at lægge til. Forestil jer at kaste anker i en smuk vig i skærgården og ro ind til kysten og oplev lejrball stemning.

Uge 29 Varberg – Korsør. Er planlagt som en ungdomstur med Anders som skipper. Gennemsnits alderen er ikke fastlagt endnu, så der skal nok blive plads til unge søfolk selv i en ret høj alder. Anholt, Nordsjælland og mange spændende anløbs muligheder gennem Storebælt vil være oplagte mål. Turen slutter i Korsør eller Nyborg, hvis det passer bedre for de tilmeldte.

Uge 31 er fra Svendborg til Vejle. Turen kan blive en flot tur i det Sydfynske Øhav, en klassiker for Martha, med mange gode destinationer at besøge.

Hvis I ikke helt har besluttet jer for, hvilken tur I vil med på, vil jeg gerne høre fra jer. Så har jeg mulighed for at se, hvilken vej vinden blæser.

Hilsen Jens

Sejladskontoret.

OBS! - Nyt mobilnummer - OBS!

Erik Nielsen har fået nyt mobilnummer:

42 36 81 51

Regler for fritak fra toll og afgifter (kvote) i Norge.

Af Niels Kobberø

Da vi i uge 27 skal sejle i de norske farvande og vi som danskere synes det er noget dyrt at handle dagligvarer og drikkevarer i Norge, kunne man være fristet til at medbringe større mængder fra Danmark. Men nordmændene har faktisk strikse regler for, hvor store mængder der må indføres i landet. Og da jeg har på fornemmelsen, at de norske toldmyndigheder er længere fremme i bussen end de svenske, vil jeg sætte stor pris på, at nedenstående regler overholdes.

Nedenstående er sakset fra de norske toldmyndigheders hjemmeside.

Alkoholige drikkevarer:

Brændevin/likør over 22% og op til 60%	1,0 ltr.
Vin og lign. mellem 4,7% og 22%	1,5 ltr.
Øl over 2,5% (også stærk øl) eller rusbrus o.l. fra 2,5% til 4,7%	2,0 ltr.
Cigaretter	200 stk.

Andre produkter:

Kød, kødprodukter, mælk og mælkeprodukter	10 kg.
--	--------

Kvoten af brændevin kan byttes med 1,5 ltr. vin eller øl, mens vin kvoten kan byttes ud med øl liter for liter.

Eksempler på lovlige kombinationer:

- 1 1 ltr. brændevin + 1,5 ltr. vin + 2 ltr. øl
- 2 3 ltr. vin + 2 ltr. øl
- 3 5 ltr. øl

Samlet toldfri indførelse af varer må ikke overstige 6000 NOK.

Niels

KIRKESKIBETS HISTORIE

Tekst og foto: Th. Sandbeck

En model af skonnerten "Martha" af Vejle er endt som kirkeskib i Skærup Kirke, hvor det blev ophængt 18. april og officielt indviet skærtorsdag den 21. april 2011 ved en gudstjeneste og efterfølgende kaffebord.

Niels Jørgen med kirkeskibet "Martha"

Men hvorfor ophænger man en skibsmodel?

Man ved det faktisk ikke, men der er flere teorier: Længe troede man, at kirkeskibe var votivgaver skænket af søfolk, der skulle ud på en farefuld færd og havde lovet Gud, at man ville skænke en model af det pågældende fartøj, hvis man kom helskindet hjem. En nærmere undersøgelse af den teori afslørede ikke ét skib, der beviseligt opfyldte betingelserne som votivskib. På Handels- og Søfartsmuseet i Helsingør findes dog en kinesisk junker, som har hængt i et tempel og angiveligt skulle være et votivskib. Men ingen danske votivskibe kendes. Derimod kendes kirkeskibe skænket af søfolk og fiskere efter en farefuld rejse eller en ulykke – men uden forudgående løfte til Vor Herre. Det seneste eksempel er antagelig fiskekutteren "Jenny Skomager" i Helligåndskirken i Hvide Sande, som blev ophængt i 2004 og bygget og skænket af fisker Chr. Bollerup til minde om hans kutters dramatiske forlis i Østersøen i 1961, hvor tre mand overlevede, men endte i et sovjetisk fængsel mistænkt for spionage, inden de slap hjem.

Da jeg skrev bogen "Danske havforskningsskibe gennem 250 år", tog jeg til Roskilde for at fotografere kirkeskibet "Bellona" i Skt. Jørgensbjerg Kirke. Jeg havde nemlig hørt, at da man for år tilbage undersøgte skibet, fandt man i et hemmeligt rum et dokument, som fortalte, at det var skænket af to brødre, som havde været matroser på orlogsskibets rejse 1840-41 til Sydamerika og rundt Kap Horn. De byggede og skænkede "Bellona" i taknemlighed over, at de kom hjem i god behold. Skibet blev ophængt i 1843.

Af andre teorier kan nævnes symbolet på det skib, som Kristus sejlede med på Genesaret Sø. Der kan også ligge en symbolværdi i, at rummet, hvor kirkeskibet ophænges, også kaldes et kirkeskib. Det er heller ikke utænkeligt, at danske søfolk har set votivskibe i katolske kirker, dog uden at kende baggrunden, men har ønsket at overføre skikken til deres hjemlige kirker. Det kunne forklare, at kirkeskibe er overrepræsenteret i søfartsbyer, fx Marstal og Ærøskøbing, som har flere kirkeskibe hængende – eller stående. Rekorden skal dog findes på Fanø med hele 23 skibe: ni i Nordby og 14 i Sønderho Kirke. Ejendommeligt nok er syv af modellerne i Nordby orlogsskibe - kun de resterende to er fragtførende barkskibe, som Fanø ellers var kendt for.

Kirkeskibe findes ikke blot i søfartsbyerne; faktisk findes de i næsten halvdelen af landets kirker – og vi har trods alt ca. 2400 kirker i Danmark. Skønt kirkeskibe stort set findes i alle Europas havnebyer, er den procentvise andel i Danmark den største – endda i hele verden.

En gammel tradition

Det ældste kirkeskib herhjemme, hvor man kender originalen, findes i Skt. Mortens Kirke i Randers. Det forestiller orlogsskibet "Randers" og menes at være fra 1632. Kirken har yderligere to kirkeskibe, men yngre. Det ældste skib i Danmark findes i Ho Kirke ved Varde og stammer fra et sted mellem 1600 og 1610, men her kendes originalen ikke.

Traditionen med kirkeskibe går endnu længere tilbage, da man fra gamle skrifter kender til kirkeskibe fra midten af 1500-tallet, men de findes ikke længere. Ofte er det orlogsskibe, som er repræsenteret i vore kirker, således findes en model af fregatten "Jylland" i over 30 kirker. Ser man udelukkende på navnet, er "Haabet" at finde i 75 kirker, heraf fire stavet "Håbet". Derefter følger navnet "Danmark". Selv hedenske navne som "Odin" o.a. findes i vore kristne kirker.

Det må betegnes som en stor ære for Martha-foreningen, at skonnerten "Martha" er endt som kirkeskib i Skærup. Så vidt det kan konstateres efter samråd med bl.a. den tidligere formand for Træskibs Sammenslutningen, Arne Gotved, findes, ud over "Martha", antagelig kun skonnerten "Fulton" og jagten "Brødrene" af Aså som både kirkeskib og endnu sejlede medlem af TS. "Brødrene" hænger i den lille kirke på Hirschholmene NØ for Frederikshavn. "Brødrene" er bygget i Frederikshavn som postbåd mellem Frederikshavn og Hirschholmene – og er nøjagtig lige så gammel som "Martha", nemlig bygget 1899-1900. Den 3-mastede skonnert "Fulton" kender vi vist alle. Den hænger i hele to kirker: Ophængt i Vinderød Kirke ved Arresøen i Nordsjælland maj 1982 og i Skivholme Kirke vest for Aarhus oktober 1997.

Skærup kirke i solskin

Kirkeskibet "Martha" blev indviet i Skærup Kirke

Tekst: Birgit B-N, Foto: Mogens B-N

Det var en højtidelig dag – Martha som kirkeskib skulle indvies. Det var skærtorsdag, vejret var strålende med både sol og varme. Klokken var 10:30, lyden fra kirkeklokkerne var tonet ud og gudstjenesten var begyndt. Det var en næsten fyldt kirke heriblandt en hel del marthanere. Skærtorsdags-gudstjenesten tog sit udgangspunkt i de relevante tekster fra bibelen. Det var en fin gudstjeneste.

Kirkeskibet "Martha" hang flot midt i kirkens skib, og præsten sluttede sin gudstjeneste med at annoncere diverse taler vedrørende nyerehvervelsen og alle kirkegængere blev for at overvære ceremonien. Først fortalte Niels Jørgen Nielsen om sit arbejde med at bygge modellen. Dernæst talte menighedsrådets formand om tilblivelsen af kirkens nye kirkeskib, udtrykte sin store tak til "skibsbyggeren" Niels Jørgen Nielsen og overrakte ham en flot kurv med diverse lækkerier. Endelig sluttede Thorkild Sandbeck af med diverse teorier om kirkeskibenes oprindelse, og forærede menighedsrådet sin bog, "En skønnert gennem 100 år", samt bogen "I orgeltonernes verden" om orgelbyggeri i Norden; også af Thorkild Sandbeck. Det hele sluttede med kaffe, lækre kager og slik.

Modelbygger Jørgen Nielsen taler om modellens tilblivelse ved højtideligheden

Modellen på sin plads

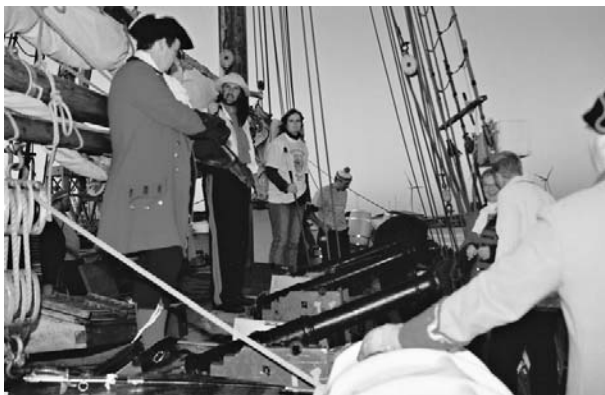
"Martha" som krigsskib

Tekst og foto: Th. Sandbeck

I forrige nummer af Martha Posten skrev jeg artiklen: "Martha" som kirkeskib. Nu kan jeg skrive om "Martha" som krigsskib. Til min store forundring fremgik det af en billedtekst i forrige nummer, at Niels var ved lave et finkenet til skibet. Et finkenet findes kun på gamle krigsskibe – derfor min forundring og artiklens overskrift.

Så vidt mit uskarpe sømandsøje kunne se, var det et pyntenet, som Niels var ved at lave. Da jeg tilfældigvis ved, at Niels godt kender forskel på et finkenet og et pyntenet, er det måske på tide at råbe vagt i gevær, hvis der er onde kræfter, som vil omdanne vort lille fredelige skiv til et farligt krigsskib.

‘Vagt i gevær’ er måske ikke den rigtige formulering, ligesom da Puk Elgaard i Aftenshowet sluttede et tv-interview med direktøren for Københavns Sædbank med ordene: “Tak fordi du kom!” Den lader vi lige stå lidt!!!

*Martha som krigsskib -
Tordenskjoldsdagene i Frederikshavn 2003*

Altså, et finkenet fandtes stort set kun på krigsskibe i gamle dage. Det var en anordning med nogle jern- eller træstøtter på begge sider af lønningen, som holdt et finmasket net – et finkenet. Her anbragte mandskabet under kamp deres hængekøjer og sparsomme køjetøj, som var hårdt sammenrullet – så hårdt som kun vi, der har sejlet med de store skoleskibe, kan tale med om. Formålet var, at hængekø-

jerne i finkenettet skulle opfange de sprængstykker, finker, som røg ind over lønningen, i stedet for at ramme soldater og søfolk.

Som bekendt er en finke ikke blot en lille sød pipfugl eller en klump hakket kød med fedt i, som kan smutte af panden. Nej, den nok mere sjældne betydning af ordet finke, er altså et livsfarligt sprængstykke. Og deraf kommer ordet finkenet.

Mon ikke den gode undertekstsribent til billedet har tænkt på et pyntenet. For det er nemlig et stormasket net, som anbringes under bovsprydet til at fange stagsjellene (forsejlene), når de bjærges i blæsevejr. At det også kan opfange en forgast i ny og næ, er blot en sidegevinst fra en tid, hvor et stagsjil var betydelig mere kostbart end en simpel gast.

Med håb om ikke at skabe yderligere forvirring, vil jeg da lige nævne, at et pyntenet også kaldes et ridenet. Jeg vil ikke gå nærmere ind på det ord, da det også kan forbindes med en fugl, en ride. Og fugle har vi jo i forvejen nok af på “Martha”: kaglende høns, snakkesalige papegøjer, kurrende turtelduer, krager, løvsagtige fugle og en dum gås – ja, selv benløse fugle har fundet vej til “Martha”s kogeplader. Men det ved I kvinder jo alt om. Hvor vi mænd blot er udstyret med to hjernehalvdele, har Vorherre betænksomt udstyret kvinden med fire hjernedele – én til hver kogeplade.

Til slut bør det vel nævnes, at den løvsagtige stok, som stritter ned under nokken af bovsprydet til afstivning af klyverbommen, meget naturligt kaldes en pyntenestok eller blot pyntestok - eller pyntenetstræber, om man vil. Med denne dybt seriøse artikel fik vi vist sat problemet finkenet contra pyntenet på plads.

Sejlplan 2011

Tur-tider & Sejlroute/aktivitet	Skipper	Tilmeldte
07/05 - 08/05 Skipper/ styrmands tur	Finn Svendsen	Per Christiansen; Niels Kobberø; Hans Axelsen; Christian Mikkelsen; Søre Noe-Nygaard; Annemarie Rødsig; Jens Callesen; Annemette Østergaard; Vagn Skadhede; Alan Bing; Helle Herting; Lars Udengaard; Kirsten Rosen; Søre Hedegaard; John Christensen; Anders Andersen; Steener;
14/05 - 15/05 Træningstur	Bent Hansen	Niels Henrik Gregersen; Ernst Lund; Carsten Christensen; Troels Jensen; Ejvin Jensen; Hanne Værum Sørensen; Alf Bengtsen; Ingrid Bengtsen; Jens Attrup; Jørn Holst; Bente Holst; Jørn Munkner
21/05 - 22/05 Træningstur	Niels Kobberø	Helen Dalvig; Leif Byrgiel; Gunhild Kristensen; John Kristensen; Benny Dahl; Annemarie Rødsig; Søren S. Pedersen;
28/05 - 29/05 Vejle – Århus Weekendtur	Anders Andersen	Henrik Nielsen; Søren Noe-Nygaard; Sven-Ole Kofoged; Ejvin Jensen; Alf Bengtsen; Lind Lindharth.
01/06 - 05/06 Århus – København	Vagn Skadhede	Niels Kobberø; Annemette Østergaard; Niels Ohrt; Annemarie Rødsig; Bente Holst; Jørn Holst; Carsten Christensen; Karsten Edelmann;
11/06 - 13/06 Pinsetræf i Nyhavn	Per Christiansen	Hans Axelsen; Marianne Fruelund; Alfred Fruelund 11 år; Alfred Fruelund 7 år; Lars Helboe; Annemarie Rødsig; Jens Sørensen; Erik Nielsen; Malte Konoy 9 år; Amanda (ungdom); Mona (ungdom); Signe Christiansen; Sophie Svendsen; Flemming Weile;
18/06 - 25/06 København – Frederikshavn	Steener Oksbjerg	Hans Axelsen; Niels Kobberø; Annemarie Rødsig; Hanne Værum Sørensen; Ernst Lund;
25/06 - 02/07 Frederikshavn – sønsnk skærgård – Larvik	Bent Hansen	Niels Kobberø; Niels Kobber; Annemette Østergaard; Niels Ohrt; Jens Callesen; Annemarie Rødsig; Jørgen Nielsen; Troels Jensen; Helle Herting; Bodil Bredmose; Anna Bredmose 13 år; Astrid Bredmose 12 år;
02/07 - 09/07 Larvik – norske kyst – Larvik Uge 27	Niels Kobberø	Helen Dalvig; Leif Byrgiel; Alan Bing Pedersen; Inge Lise Søndergaard; Vagn Skadhede; Annelise Skadhede; Annemette Østergaard; Niels Ohrt; Bente Holst; Jørn Holst; John Kristensen; Gudrun Kristensen; Jakob Munkner; Alf Bengtsen; Ingrid Bengtsen; Annemarie Rødsig; Lars Heboe. Venteliste: Jørgen Nielsen

09/07 - 16/07 Larvik – Varberg Uge 28	Finn Svendsen	Leif Byrgiel; Helen Dalvig; Benny Dahl; Pia Svendsen; Annemarie Rødsig;
16/07 - 23/07 Varberg – Korsør Uge 29	Anders Andersen	Hans Axelsen; Søren S. Pedersen; Lars Helboe;
23/07 - 30/07 Fyn Rundt Uge 30	Bent Hansen	Anders Andersen; Kirsten Rosen; Christian Mikkelsen; Benny Dahl; Annemarie Rødsig; Sophie Svenmdsen;
30/07 - 06/08 Svendborg – Vejle Uge 31	Søren Hedegaard Nielsen	Mogens Brøchner-Nielsen; Carsten Christensen; Jens Attrup;
13/08 - 14/08 Weekendtur for støttemedlemmer	Bent Hansen	Mogens Brøchner-Nielsen; Ejvin Jensen; Emma Møller 13 år; Hjalte Møller 10 år;
27/08 - 28/08 Weekendtur for støttemedlemmer	Per Christiansen	Helen Dalvig; Leif Byrgiel; Alexander 14 år; Benjamin 11 år; Mads 10 år; Ellen Mondrup; Jens Callesen;
29/08 – 09/09 Aarhus Festuge		Hotelskib i Aarhus & gæstesejladser
03/09 PIS POT	Steener Oksbjerg	Anders Andersen;
09/09 - 11/09 Aarhus – Aalborg	Finn Svendsen	Alan Bing Pedersen; Søren Noe-Nygaard; Alf Bengtsen; Jørgen Kristensen; John K.; Knud Tange
11/09 - 18/09 Aalborg – Skive Limfjorden Rundt	Bent Hansen	Alan Bing Pedersen; Niels Henrik Gregersen; Benny R. Andersen; Annemarie Rødsig; John Kristensen; Else Ravn; Kirsten Nielsen; Jørn Holst; Søren Noe-Nygaard; Alf Bengtsen; Ejvin Jensen; Benny Dahl; Karsten Edelman; Birthe Rolighed; Jens Attrup;
18/9 – 20/9 Skive – Vejle	?	Alan Bing Pedersen; Annemarie Rødsig; Alf Bengtsen; Ejvin Jensen; Carsten Christensen; Søren Noe-Nygaard; Troels Jensen; Niels Kobberø; Anders Andersen

Listen er opdateret den 22/4-2002

Returneres ved varig adresseændring

~~Afsender:
Martha Posten v/ Finn Svendsen
Mellemtøften 4
8250 Egå~~

Maj 2011	Juni 2011	Juli 2011
01	01	01
02 Uge 18	02	02
03	03	03
04	04	04 Uge 27
05	05	05
06	06 Uge 23	06
07	07	07
08	08	08
09 Uge 19	09	09
10	10	10
11	11	11 Uge 28
12	12	12
13	13 Uge 24	13
14	14	14
15	15	15
16 Uge 20	16	16
17	17	17
18	18	18 Uge 29
19	19	19
20	20 Uge 25	20
21	21	21
22	22	22
23 Uge 21	23	23
24	24	24
25	25	25 Uge 30
26	26	26
27	27 Uge 26	27
28	28	28
29	29	29
30 Uge 22	30	30
31		31

Redaktion:

Birgit Brøchner-Nielsen, Engdalgårdsvej 76, 8330 Beder. Tlf. **86 93 61 83**

Jeg modtager gerne indlæg med normal post til privatadresser eller på e-mail: marthaposten@skonnert.dk

Afløber dit indlæg på diskette/ CD, ring evt. om hvordan. Håndskrevne er også velkomment!

Navngivne indlæg i Martha Posten er på forfatterens eget ansvar